

20080070091

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за хартии од вредност, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 4 јануари 2008 година.

Бр. 07-90/1
4 јануари 2008 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Љубиша Георгиевски, с.р.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ

Член 1

Во Законот за хартии од вредност ("Службен весник на Република Македонија" број 95/2005 и 25/2007), во членот 2 по точката 24 се додава нова точка 25, која гласи:

"25. **Просечна пазарна цена на акциите** е пондерирана аритметичка средина на сите цени од сите трговски трансакции, со исклучок на блок трансакциите, со определена хартија од вредност во еден ден на тргување на овластена берза. Како пондер се зема количината на истргуваните хартии од вредност;"

Точките 25, 26, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42 и 43 стануваат точки 26, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43 и 44.

Точката 27 која станува точка 28 се менува и гласи :

"28. **Приватна понуда** е понуда за запишување и уплаќање на хартии од вредност, која е упатена на не повеќе од 20 лица кои не се акционери во акционерското друштво и кои не се поврзани лица со акционерите во акционерското друштво, а кои се поединечно именувани во актот за издавање на хартии од вредност или се однесува само на институционални инвеститори, освен приватната понуда од членот 27 став 7 на овој закон;"

Во точката 43 која станува точка 44 потточката г) се менува и гласи:

"г) акции во инвестициските фондови кои работат според Законот за инвестициски фондови,"

Член 2

Во членот 8 ставови (2) и (3) зборовите: "основната главнина" се заменуваат со зборот "главнината".

Член 3

Во членот 14 ставот (3) се менува и гласи :

"Надоместоците за разгледување и одобрување на барањето за издавање одобрение паѓаат на товар на издавачот согласно со Тарифникот на Комисијата од членот 227 став (4) на овој закон."

Член 4

Во членот 16 став (1) зборовите: "поднесување на комплетната документација" се заменуваат со зборовите: "доставување на барањето до Комисијата".

Член 5

Во членот 19 став (2) во првата реченица по зборот "Проспектот" се додаваат зборовите: "во рок од три работни дена од денот на прекинот на јавната понуда".

Член 6

Во членот 25 став (2) зборот "хартии" се заменува со зборот "акции".

По ставот (2) се додаваат два нови става (3) и (4), кои гласат:

"(3) При продажба на сопствените акции важат одредбите од овој закон кои се однесуваат на издавање на хартии од вредност.

(4) Продажбата на сопствените акции се врши најмалку по просечна пазарна цена на акциите постигната на овластена берза во последните три месеца пред донесување на одлуката за продажба на сопствени акции."

Член 7

Во членот 26 став (1) по зборот "јавна" се додаваат зборовите: "или приватна".

Член 8

Членот 27 се менува и гласи :

"(1) Во случај на приватна понуда, издавачот на хартиите од вредност до Комисијата доставува барање за одобрување на издавање на хартии од вредност по пат на приватна понуда, акт за издавање на хартии од вредност и предлог на соопштение до јавноста за издавање на приватна понуда.

(2) Комисијата во рок од 15 календарски дена донесува решение со кое го одобрува или одбива барањето за приватна понуда, сметано од денот на доставување на барањето од ставот (1) на овој член.

(3) Врз основа на податоците и документите од ставот (1) на овој член, Комисијата донесува решение за одобрување или одбивање на барањето за одобрување на приватна понуда.

(4) Продажната цена на хартиите од вредност кои се издаваат по пат на приватна понуда, не смее да отстапува повеќе од 20% од пазарната цена.

(5) Хартиите од вредност кои се предмет на приватна понуда се уплатуваат во рок од 15 календарски дена од конечното на решението од ставот (2) на овој член.

(6) Издавачот е должен најдоцна во рок од пет работни дена од завршувањето на приватната понуда да ја извести Комисијата и јавноста за количината на запишаните и уплатените хартии од вредност, односно за процентот на реализација на емисијата.

(7) Постапката за реализација на приватна понуда согласно со овој закон се применува и кога се врши зголемување на основната главнина од средствата на друштвото во форма на нови акции, без разлика колкав е бројот на акционери кои стекнуваат нови акции.

(8) Издавачот може да изврши приватна понуда на хартии од вредност согласно со одредбите на овој закон по еден ист основ најмногу еднаш во текот на една календарска година.

(9) Надоместоците за разгледување и одобрување на барањето за издавање одобрение паѓаат на товар на издавачот согласно со Тарифникот на Комисијата од членот 227 став (4) на овој закон.

(10) Комисијата ги пропишува формата и содржината на барањето за одобрување на приватната понуда, на соопштението од ставот (1) и на известувањето од ставот (6) на овој член. "

Член 9

Во членот 36 став (1) воведната реченица се менува и гласи: "Член на одбор на директори или надзорен и управен одбор на депозитар, може да биде лице со високо образование и со искуство од најмалку три години во областа на финансиите или деловното право, а не смее да биде лице кое е:".

Член 10

Во членот 43 ставот (2) се менува и гласи:

"Комисијата одлучува по барањето за издавање на дозвола за основање на депозитар во рок од 90 календарски дена од денот на доставување на барањето до Комисијата."

Член 11

Во членот 52 став (6) се додава нова реченица, која гласи: "Брокерските куќи и банките можат да имаат и други сметки за секој клиент за кој извршуваат функција чувар на имот."

Член 12

Во членот 77 став (1) воведната реченица се менува и гласи: "Член на одборот на директори или надзорниот одбор и управниот одбор на берзата, може да биде лице со високо образование и со искуство од најмалку три години во областа на финансиите или деловното право, а не смее да биде лице кое е:".

Член 13

По членот 81 се додава нов наслов и нов член 81-а, кој гласи:

"Тарифник на берзата

Член 81-а

За извршените услуги на берзата, корисниците и членките за берзата плаќаат надоместок по тарифа донесена од берзата."

Член 14

Во членот 86 ставот (1) се менува и гласи:

"Комисијата одлучува по барањето за издавање на дозвола за основање берза во рок од 90 календарски дена од денот на доставување на барањето до Комисијата. "

Член 15

Во членот 88 став 1 точката в) се менува и гласи:

"в) тарифата и сите нејзини измени и дополнувања и."

Член 16

Во членот 94 точка е) сврзникот "и" се заменува со точка и записка.

Во точката ж) точката се заменува со сврзникот "и" и се додава нова точка з), која гласи:

"з) чување на хартии од вредност што вклучува отворање и водење на сметки на хартии од вредност за клиенти во депозитар и други услуги со хартии од вредност по налог на клиентот (исплата на дивиденда и/или камата, известување за собранија на акционерите и слично)."

Член 17

Во членот 107 ставот (1) се менува и гласи:

"Комисијата одлучува по барањето за издавање на дозвола за работење на брокерска куќа во рок од 90 календарски дена од денот на доставување на барањето до Комисијата. "

Член 18

Во членот 113 ставот (2) се менува и гласи:

"Комисијата одлучува за барањето од ставот (1) на овој член во рок од 60 календарски дена од денот на доставување на барањето до Комисијата."

Член 19

Во членот 124 став (1) втората реченица се менува и гласи: "Доставувањето на извештајот се врши на начин договорен со клиентот."

Член 20

По членот 129 се додава нов наслов и нов член 129-а, кои гласат:

"Договор со клиент за чување на хартии од вредност

Член 129-а

(1) Пред извршување на услугата чување на хартии од вредност, банката или брокерската куќа е должна да склучи договор со клиентот во писмена форма.

(2) Банката или брокерската куќа со хартиите од вредност кои се водат на посебни сметки кај нив можат да располагаат само по налог на налогодавачот за кој ја извршуваат услугата чување на хартии од вредност.

(3) Хартиите од вредност кои за сметка на клиентот се водат на посебна сметка кај банка или брокерска куќа се во сопственост на клиентот и не влегуваат во имотот на банката или брокерската куќа, ниту во нивната ликвидациона или стечајна маса, ниту можат да се користат за намирање на нивните обврски.

(4) Банката или брокерската куќа е должна на барање на клиентот веднаш да му издаде известување за состојбата на средствата на неговата сметка, а најдоцна во рок од три дена од денот на поднесеното барање.

(5) Банката или брокерската куќа на клиентот му наплаќаат надоместок за извршување на услугата чување на хартии од вредност согласно со договорот од ставот (1) на овој член."

Член 21

Во членот 131 по ставот (5) се додава нов став (6), кој гласи:

"(6) Брокерската куќа доставува и шестмесечни неревидирани финансиски извештаи (биланс на состојба, биланс на успех, извештај за паричните текови и извештај за промените на капиталот) до Комисијата, најдоцна 30 календарски дена по истекот на периодот за кој се однесува извештајот."

Ставовите (6), (7) и (8), стануваат ставови (7), (8) и (9).

Член 22

Во членот 148 ставот (6) се менува и гласи:

"Комисијата одлучува за давање на дозвола за работење на друштвото за инвестиционо советување во рок од 90 календарски дена од денот на доставување на барањето до Комисијата."

Член 23

Во членот 151 став (2) зборовите: "од денот кога го известил подносителот дека барањето е комплетирано" се заменуваат со зборовите: "од денот на доставување на барањето до Комисијата".

Член 24

Во членот 154 став (1) зборот "ревидиран" се брише.

Член 25

Во членот 158 став (4) точката ж) се менува и гласи:

"ж) сите судски постапки во кои е вклучено акционерското друштво како тужител односно тужена страна, чија вредност изнесува најмалку 5% од вредноста на капиталот на друштвото определена врз основа на последните ревидирани годишни финансиски извештаи;"

Член 26

По членот 166 се додава нова подглава 3.а, нов наслов и нов член 166-а, кои гласат:

"3.а Обврски за известување на акционерското друштво

Извештај за сопственост

Член 166-а

Акционерското друштво во рок од десет работни дена од денот на порамнувањето на трговската трансакција или извршувањето на нетрговскиот пренос на хартиите од вредност со која правно или физичко лице заедно со неговите поврзани лица директно или индиректно стекне повеќе од 5% од кој било род на хартии од вредност издадени од акционерското друштво или ги продаде, или на друг начин ги отуѓи хартиите од вредност така што заедно со неговите поврзани лица повеќе не поседува повеќе од 5% од хартиите од вредност, е должно за настанатата промена да ја извести Комисијата. "

Член 27

Во членот 167 точката д) се менува и гласи:

"д) формата и содржината на извештаите од членовите 165, 166 и 166-а на овој закон. "

Член 28

Во членот 182 став (3) зборовите: "најмалку двајца комисионери" се заменуваат со зборот "комисионерите".

Член 29

Во членот 183 став (5) точка s) сврзникот "и" се заменува со точка и запирка. Во точката и) точката се заменува со сврзникот "и" и се додава нова точка j), која гласи:

"j) ги исполнува условите за старосна пензија."

Член 30

Членот 227 се менува и гласи:

"(1) Средствата за работа на Комисијата се обезбедуваат од надоместоци кои Комисијата ги наплатува за покривање на трошоците за извршените услуги.

(2) Надоместоците што ги наплатува Комисијата се:

а) надоместоци за одобрија за издавање хартии од вредност;
б) надоместоци за дозволи за работење на сите овластени учесници на пазарот со хартии од вредност, односно брокерски куќи, берзи, депозитари, банки, брокери и инвестициони советници;

в) надоместоци утврдени со Законот за инестиционите фондови;

г) надоместоци утврдени со Законот за преземање на акционерски друштва;

д) надоместоци за согласност на актите на здруженијата на учесниците на пазарот на хартии од вредност;

ѓ) надоместоци за согласност за именување на директори на учесниците на пазарот на хартии од вредност;

е) надоместоци од приходите на берзите остварени согласно со Тарифата за висината на надоместоците на берзите;

ж) надоместоци од приходите на брокерските куќи остварени согласно со Тарифата за висината на надоместоците на брокерските куќи;

з) надоместоци од приходите на депозитари остварени согласно со Тарифата за висината на надоместоците на депозитарите;

с) надоместоци за вршење теренска контрола кај учесници на пазарот на хартии од вредност;

и) надоместоци за разгледување и проверка на извештаите на акционерски друштва со посебни обврски за известување и

ј) други приходи што Комисијата ги остварува од своето работење.

(3) Висината на надоместоците од ставот (2) на овој член соодветствува со висината на трошоците на Комисијата утврдени со годишниот финансиски план, програмата за работа, како и развојните потреби на Комисијата за хартии од вредност.

(4) Комисијата со тарифник ја утврдува висината на надоместоците од ставот (2) на овој член.

(5) Владата на Република Македонија дава согласност на тарифникот од ставот (4) на овој член. "

Член 31

По членот 232 се додаваат три нови наслови и три нови члена 232-а, 232-б и 232-в, кои гласат:

"Прекршочен орган

Член 232-а

(1) За прекршоците утврдени во членовите 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244 и 245 од овој закон прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува Комисијата за хартии од вредност (во натамошниот текст: Прекршочен орган).

(2) Прекршочната постапка од ставот (1) на овој член пред Прекршочниот орган ја води Комисија за одлучување по прекршок (во натамошниот текст: Прекршочна комисија), формирана од лица вработени во Комисијата за хартии од вредност, кои ги именува претседателот на Комисијата за хартии од вредност.

(3) Прекршочната комисија е составена од три лица кои се вработени во Комисијата за хартии од вредност од кои едно ја врши функцијата претседател на Прекршочната комисија.

(4) Членовите на Прекршочната комисија се избираат за времетраење од пет години со право на реизбор.

(5) Членовите на Прекршочната комисија се со завршено високо образование, а за претседател на Прекршочната комисија може да биде именуван само дипломиран правник со положен правосуден испит.

(6) Прекршочната комисија донесува одлуки за прекршоците од овој закон и за изрекување прекршочни санкции.

(7) Прекршочната комисија донесува деловник за својата работа кој претходно е одобрен од претседателот на Комисијата за хартии од вредност.

(8) Против решенијата на Прекршочниот орган, со кои се изрекува прекршочна санкција може да се поднесе тужба за поведување на управен спор пред надлежниот суд.

Работа на Прекршочната комисија

Член 232-б

(1) Член на Прекршочната комисија може да се разреши:

- 1) со истекот на времето за кое е именуван за член;
- 2) по негово барање;
- 3) со исполнување на условите за старосна пензија согласно со закон;
- 4) ако е осуден со правосилна судска пресуда за кривично дело;
- 5) ако му се утврди трајна неспособност;
- 6) ако се утврди прекршување на прописите за водење на прекршочната постапка со правосилна одлука;
- 7) ако не ги исполнува обврските кои произлегуваат од работењето во Прекршочната комисија и
- 8) ако не пријавил постоење на конфликт на интереси за случај за кој решава Прекршочната комисија.

(2) Предлог за разрешување на член на Прекршочната комисија за случаите од ставот (1) точки од 3 до 8 на овој член поднесува претседателот на Прекршочната комисија до претседателот на Комисијата за хартии од вредност.

(3) Прекршочната комисија има право да изведува докази и собира податоци кои се неопходни за утврдување на прекршокот, како и да врши други работи и презема дејствија утврдени со овој закон, Законот за прекршоците и/или со друг закон.

(4) Членовите на Прекршочната комисија се самостојни и независни во работата на Прекршочната комисија и одлучуваат врз основа на своето стручно знаење и самостојно убедување.

(5) Прекршочната комисија работи во полн состав, а одлучува со мнозинство гласови од вкупниот број на членови.

(6) Прекршочната комисија води единствена евиденција на прекршоците, изречените прекршочни санкции и донесените одлуки на начин пропишан од Комисијата за хартии од вредност.

(7) Со актот од ставот (6) на овој член се пропишува и начинот на пристап до информациите кои се содржани во евиденцијата.

(8) Членовите на Прекршочната комисија имаат право на награда за својата работа во Прекршочната комисија што ја определува претседателот на Комисијата за хартии од вредност која треба да биде разумна и соодветна на значењето, обемот на работа на членовите и сложеноста на прекршоците.

Посредување

Член 232-в

(1) За прекршоците утврдени во овој закон, овластените лица од страна на Комисијата за хартии од вредност за спроведување надзор, во рамките на своите овластувања, можат на сторителот на прекршокот да му понудат посредување и постигнување согласност со која сторителот на прекршокот треба да ја плати глобата, другите давачки или да ги отстрани последиците од прекршокот.

(2) Овластените лица од страна на Комисијата за хартии од вредност за спроведување надзор за случаите од ставот (1) на овој член составуваат записник во кој се констатира согласноста на двете страни за покренување на постапка за посредување, на кој се потпишува и сторителот на прекршокот.

(3) Постапката за посредување се покренува со барање од страна на овластените лица од страна на Комисијата за хартии од вредност за спроведување надзор во рок од осум дена од денот кога е констатирано сторувањето на прекршокот.

(4) Согласноста за посредувањето треба да се постигне во рок од осум работни дена од денот кога е започната постапката за посредување.

(5) Постапката за посредување се води пред Комисија за посредување составена од три лица кои се вработени во Комисијата за хартии од вредност, а кои ги именува претседателот на Комисијата за хартии од вредност.

(6) Членовите на Комисијата за посредување треба да имаат завршено минимум високо образование.

(7) Комисијата за посредување работи на седници во полн состав на кои задолжително присуствуваат претставници на сторителот на прекршокот и овластено лице од страна на Комисијата за хартии од вредност за спроведување надзор кое го констатирало прекршокот.

(8) Комисијата за посредување е должна да ја започне постапката во рок од 24 часа од денот кога е пристигнато барањето од ставот (3) на овој член.

(9) За склучената согласност по посредувањето се составува спогодба во која се констатира согласноста на двете страни.

(10) Во спогодбата се утврдуваат обврските на сторителот на прекршокот, а особено:

- 1) висината и начинот на плаќање на глобата;
- 2) висината и начинот на плаќање на други давачки и трошоци и
- 3) мерките кои треба да ги преземе сторителот со цел да ги отстрани последиците од прекршокот.

(11) Во случаите кога е постигната согласност за посредување, глобата на сторителот може да биде намалена најмногу за една половина од максимум пропишаната глоба за прекршокот.

(12) Спогодбата од ставот (10) на овој член има сила на извршна исправа.

(13) Комисијата за хартии од вредност донесува деловник и трошковник за работа на Комисијата за посредување. Висината и видот на трошоците утврдени во трошковникот се определуваат врз основа на реалните трошоци што ги има Комисијата за хартии од вредност заради обезбедување на работа на Комисијата за посредување.

(14) Членовите во Комисијата за посредување имаат право на награда за својата работа во Комисијата која треба да биде разумна и соодветна на значењето, обемот на работа на членовите и сложеноста на прекршоците.

(15) Комисијата за посредување е должна да води евиденција за поведените постапки за посредување и за нивниот исход."

Член 32

Мандатот на постојниот состав на комисионерите (членови) на Комисијата им престанува со изборот на новите комисионери (членови) на Комисијата.

Владата на Република Македонија во рок од 60 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон до Собранието на Република Македонија ќе достави предлог за именување на нови комисионери (членови) на Комисијата.

Член 33

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".